Høringsinnspill fra SRHR-nettverket til Prop 1.S, Utenriksdepartementet 2027

SRHR-nettverket verdsetter regjeringens vektlegging av likestilling og seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR) i statsbudsjettet. I en tid hvor motstanden mot likestilling og SRHR øker internasjonalt, samtidig som flere land reduserer sin globale innsats, er det viktig at Norge opprettholder en tydelig politisk stemme for disse rettighetene.

Utviklingsministeren poengterer stadig at norsk utviklingspolitikk setter likestilling som et prioritert område. Politiske signaler og tydelig retorikk har en egenverdi, men normativt lederskap alene er ikke nok. Situasjonen krever at det også gjenspeiles i økonomiske bevilgninger. Når bevilgningene til likestillingsformål i Kap. 164 står stille, svekkes den i realiteten gjennom pris- og valutajustering.

Et Trump-ledet USA har store konsekvenser for likestilling og SRHR. I 2025 fjernet USA omtrent 400 millioner dollar i støtte til familieplanlegging. Som konsekvens mister jenter og kvinner tilgang til prevensjonstjenester anslått å føre til over 12 millioner flere uønskede graviditeter, og over 16 000 flere graviditetsrelaterte dødsfall. Norge kan ikke, og skal ikke, dekke det stadig større finansieringsgapet. Samtidig er Norge en stat med høy troverdighet på feltet og et land som har handlingsrom til å bidra internasjonalt. For å fortsette å være en konstruktiv og strategisk fanebærer for kvinners rettigheter og SRHR, må innsatsen faktisk prioriteres og styrkes finansielt, ikke reduseres.

Utenriksdepartementets fokus på jobbskaping er et viktig satsingsområde. Samtidig vet vi at tilgang til prevensjon, trygg abort, seksualitetsundervisning og helsetjenester er grunnleggende for jenters og kvinners mulighet til å ta utdanning, delta i arbeid- og samfunnsliv og bestemme over sin egen kropp. Ungdom rammes uforholdsmessig hardt når finansiering av SRHR-tjenester reduseres. Mange lokalsamfunn mangler pålitelige, konfidensielle og ungdomstilpassede tjenester, noe som setter ungdom i større risiko for uønskede graviditeter, utrygge aborter og negative langvarige helsemessige konsekvenser.

Også regjeringen understreker betydningen av lokalt ledet utvikling, der kvinneorganisasjoner, ungdomsledede initiativer og grasrotbaserte rettighetsforkjempere står i front for varig endring. Det er disse som kjenner behovene, det er de som bygger tillit i sine lokalsamfunn og driver frem endring og fremskritt for likestilling og seksuelle rettigheter. For å gi disse aktørene kraft og reell innflytelse, må de ha tilgang til forutsigbar og tilstrekkelig finansiering.

Med dette som bakgrunn foreslår SRHR-nettverket følgende:

Norge styrker innsatsen for seksuelle og reproduktiv helse og rettigheter med 1 milliard.

Større bevilgninger til SRHR er i dag en tvingende nødvending for likestillingsarbeidet. Rettighetene er under press, behovene er større enn de tjenestene som er tilgjengelige og sivilsamfunn verden over svekkes. Derfor gjentar SRHR-nettverket sin oppfordring til Stortinget om å satse på SRHR gjennom å bevilge

1 milliard til SRHR.

Denne ekstra milliarden kan fordeles på følgende poster

Kap. 164 Likestilling:

• Post. 70 Likestilling - økes med 250 millioner

Denne posten støtter i stor grad sivilsamfunns innsats for likestilling, kvinners rettigheter og seksuelle og reproduktive rettigheter. Sivilsamfunnsorganisasjonene i Norge og globalt har merket store kutt og har kapasitet til å absorbere ytterligere finansiering for å sikre SRHR til sårbare grupper i det globale Sør.

• Post. 72 UNFPA - økes med 250 millioner.

UNFPA står på samme nivå som tilbake i 2024, på tross av at organisasjonen i dag står i en krise. UNFPA utgjør kjernen i FNs mandat for seksuelle og reproduktive rettigheter.

• Post. 71 UN Women - økes med 100 millioner

UN Women utgjør et sentralt mandat i FN for kvinners rettigheter og likestilling.

Kap. 170 sivilsamfunn - økes med 200 millioner

Sivilsamfunnsorganisasjoner i Norge og globalt har merket store kutt og har kapasitet til å absorbere mer midler for å sikre SRHR til sårbare grupper i det globale Sør og bidra til at rettighetsforkjempere kan arbeide trygt.

Kap. 152 Menneskerettigheter - økes med 100 millioner

Arbeidet for skeives rettigheter globalt er en sentral del av denne posten. Norges innsats på dette området er særdeles viktig.

Kap. 160 Helse - økes med 100 millioner

Vi vil under dette kapittelet trekke fram støtten til UNFPA Supplies som er et avgjørende tilbud for tilgang til prevensjon for fattige.

På vegne av Det internasjonale SRHR-nettverket, med organisasjonene listet under.

Sex og Politikk

Plan Norge

FOKUS

Redd Barna

ISHG

Strømmestiftelsen

SAIH

SNU - Seksualpolitisk nettverk for Ungdom

Amnesty International Norge

Kirkens Nødhjelp

Sex og samfunn

Om Det internasjonale SRHR-nettverket

Det internasjonale nettverket for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR) er et nettverk av norske organisasjoner og enkeltmedlemmer, med formål å fremme seksuell og reproduktiv helse og rettigheter. Nettverket har et entydig fokus på globale utfordringer.